

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

ถักร้อย IQ และ EQ ให้เจ้าตัวน้อยด้วยสุนทรีภาพทางดนตรี Train your little ones IQ and EQ with musical aesthetics.

อรัญวดี แสงทอง*

Arunyawadee Sangtong*

(Received : November 28, 2022 / Revised : November 30, 2022 / Accepted : December 24, 2022)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำศาสตร์แห่งสุนทรีภาพทางดนตรี ซึ่งเป็นศาสตร์ที่วาดด้วยการได้ยินเสียงดนตรีอันไพเราะและบทเพลงที่มีเนื้อหาสำหรับเด็ก เสริมสร้างความสามารถทางความคิด (IQ) และความสามารถทางอารมณ์ (EQ) ได้ IQ และ EQ มีทั้งหมด 7 ด้าน ซึ่งด้านที่ 4 ได้แก่ ความสามารถทางดนตรี (musical intelligence) เป็นทักษะเฉพาะที่มีความสำคัญและควรส่งเสริมในช่วงวัยเด็กเป็นอย่างยิ่ง เด็กในช่วงวัยต่างๆ จะมีความ IQ และ EQ ที่แตกต่างกัน การเลือกบทเพลงเพื่อนำมาเสริมสร้างพัฒนาการ จึงควรมีความเหมาะสมตามพัฒนาการของเด็ก รวมถึงเนื้อหาของเพลง ซึ่งจะเสริมสร้างด้านภาษาและการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัวให้แก่เด็กในแต่ละช่วงวัยด้วย ซึ่งบทเพลงที่นำมาใช้นั้น มีทั้งหมด 8 เพลง นำมาจัดใส่ไว้ในตารางเสริมสร้างทักษะและพัฒนาการ บทเพลงแต่ละเพลงจะประกอบไปด้วย เนื้อเพลง ทำประกอบ และการเรียนรู้ที่สอดแทรกบทเพลง

คำสำคัญ: สุนทรีภาพ, ดนตรี, ความสามารถทางความคิด, ความสามารถทางอารมณ์

*คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Corresponding author. E-Mail :

Abstract

This article aimed to adapt the science of musical aesthetics, which is the science of listening to beautiful music and songs, especially those composed and written for children, to enhance their intelligence quotient (IQ) and emotional quotient (EQ). There are 7 areas of IQ and EQ, of which the fourth area is musical intelligence. It is a specific skill that is very essential and should be strongly promoted during childhood. Children of different ages have different IQs and EQs. Therefore, the selection of songs to enhance development should be in accordance with the child's developmental progress. Moreover, the content of the song can also enhance the language ability and environmental learning in each age range as well. There were eight songs chosen and arranged in the table of activities to enhance children's skills and development. Each song includes lyrics, choreography, and learning content.

Keywords: aesthetics, musical, IQ, EQ

บทนำ

เด็ก !

มีคำกล่าวมากมายในวัยเด็กที่ผู้ใหญ่พร่ำสอนว่า “เด็กดีในวันนี้ คือผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า” หรือ “เด็กคืออนาคตของชาติ เด็กฉลาดชาติเจริญ” จากคำกล่าวเหล่านี้จะเห็นได้ว่าเด็กถูกคาดหวังจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคคลรอบข้าง ว่าจะต้องได้ดิบได้ดีหรือหวังอยากให้บุตรหลานสามารถสร้างฐานะของตนเองให้มั่นคง จนหลายครั้งเด็กมักถูกกดดันโดยไม่รู้ตัว หรือแม้กระทั่งผู้ใหญ่มักคาดหวังให้บุตรหลานเป็นคนดีมีคุณธรรม สามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้โดยวิธีบังคับตามความคิดของผู้ใหญ่เองหรือไม่ก็ปล่อยให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเอง

แต่ในความเป็นจริงตามสภาพสังคมแล้ว หลายครอบครัวประสบความสำเร็จในการดูแลบุตรหลาน กล่าวคือ การให้ความดูแลเอาใจใส่ ให้ความรักความอบอุ่น มีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของเด็กและดูแลอย่างครบถ้วนในทุกด้านทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม ส่งผลให้เด็กได้รับความรักความเข้าใจ มีสภาพอารมณ์ที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมรอบข้างได้ดี ทำให้มีความกดดันในการดำเนินชีวิตน้อย

แต่ก็มีครอบครัวอีกจำนวนไม่น้อยที่ประสบความสำเร็จในการดูแลบุตรหลาน อาจเนื่องมา จากการขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ตระหนักถึงความสำคัญหรือปล่อยปละละเลยในการเลี้ยงดู ซึ่งส่งผลให้เด็กปรับตัวเข้ากับสังคมได้ยาก มีสภาพจิตใจและอารมณ์ที่ผิดปกติจนไม่สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ขาดสันติสุขในการดำเนินชีวิต

แล้วปัจจัยใดบ้างที่ช่วยส่งเสริมการดูแลบุตรหลานให้มีพัฒนาการที่ครบถ้วน ?

ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการของเด็กก็มีอยู่หลายปัจจัยด้วยกัน ปัจจัยแรกคือมนุษย์จะมีพัฒนาการด้านสมองที่เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ ซึ่งเกิดจากลักษณะของพันธุกรรมของพ่อและแม่ที่เรียกว่า “กรรมพันธุ์” และการเลี้ยงดูตามสภาพแวดล้อมรอบข้างที่เรียกว่า “สิ่งแวดล้อม” ซึ่งพัฒนาการด้านสมองจะกำหนด *ความสามารถทางความคิด* (cognitive intelligence) คือความสามารถของคนเราในอันที่จะคิด วิเคราะห์ ทำความเข้าใจ แยกแยะสร้างความคิดรวบยอดและจดจำข้อมูลต่าง ๆ ความสามารถด้านนี้มีเครื่องมือวัดออกมาเป็นค่าตัวเลขที่เรียกว่า ค่า IQ (intelligence quotient) หากใครมีค่า IQ สูงก็ถือว่าฉลาดมาก หากใครมีค่า IQ ต่ำก็ถือว่าฉลาดน้อย (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2544 : 12) และอีกปัจจัยที่มีความสำคัญมากไม่แพ้กันคือพัฒนาการด้านอารมณ์ ซึ่งเกิดจากการปลูกฝังผ่านการอบรมสั่งสอนของผู้ที่เลี้ยงดูเด็กและสภาพแวดล้อมรอบข้าง อาจจะกล่าวได้ว่า ผู้ที่เลี้ยงดูเด็กและสภาพแวดล้อมมีส่วนกำหนดพัฒนาการทางด้านอารมณ์ที่เรียกว่า *ความสามารถทางอารมณ์* (emotional intelligence) คือความสามารถของคนเราในอันที่จะเข้าใจอารมณ์ของตนเอง จัดการกับอารมณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีมนุษย-สัมพันธ์ดี รู้จักมองโลกในแง่ดี และปรับตัวกับปัญหาตลอดจนความเครียดต่างๆ ได้ดี มีผู้พยายามสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถด้านนี้ออกมาเป็นค่าตัวเลขคล้าย ๆ IQ โดยเรียกว่า EQ (emotional quotient) แต่ความสามารถทางอารมณ์มีความลึบซับซ้อน ในปัจจุบันจึงยังไม่มีแบบทดสอบใดที่วัดได้อย่างแท้จริง (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2544 : 12)

เนื้อหา

ความสามารถทางความคิด (IQ) และความสามารถทางอารมณ์ (EQ) มีความสำคัญอย่างไร มีกี่ด้านและมีด้านใดบ้าง ?

องค์ประกอบพัฒนาการของมนุษย์ทั้งด้าน IQ และ EQ มีความสำคัญและจะแสดงออกควบคู่กัน กล่าวคือ สมองเป็นสิ่งที่กำหนดศักยภาพของมนุษย์ควบคู่กับสภาพความพร้อมทางอารมณ์และจิตใจที่จะแสดงถึงศักยภาพที่ตนเองมีอยู่ ให้ประจักษ์แจ้งแก่สังคมโดยวิธีการที่ดีที่สุด ซึ่งจะทำให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ที่ดี ทั้งผู้ที่แสดงศักยภาพออกมาและผู้รับรู้ในศักยภาพนั้น ๆ ซึ่งเราจะเห็นได้จากตัวอย่างบุคคลต่าง ๆ ในโลกที่ประสบความสำเร็จ ยกตัวอย่างเช่น นายกรัฐมนตรีในประเทศต่าง ๆ ต้องใช้ทั้ง IQ และ EQ เพื่อแสดงศักยภาพของตน ตั้งแต่กระบวนการบริหาร พรรคการเมือง การสมัคร การหาเสียง การสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่สมาชิกในพรรครวมถึงประชาชน เมื่อได้รับเลือกตั้งให้เป็นนายกรัฐมนตรีแล้ว ก็ต้องมีการจัดการและบริหารงานอย่างเป็นระบบ เพื่อความมั่นคงในทุก ๆ ด้านของประเทศ ต้องมีความพร้อมทั้งด้าน IQ และ EQ เป็นอย่างดี เป็นต้น

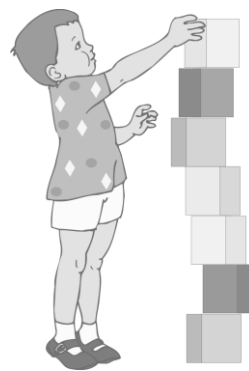

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

Howard Gardner (1993) ได้ตั้งทฤษฎีเกี่ยวกับความฉลาดหรือความสามารถหลากหลายที่เรียกว่า Multiple Intelligence Theory โดยกล่าวว่า ความฉลาดหรือความสามารถของคนเรามีถึง 7 ด้านดังนี้

1. ด้านภาษา (linguistic intelligence)
2. ด้านตรรก - คณิตศาสตร์ (logical intelligence)
3. ด้านมิติ (spatial intelligence)
4. ด้านดนตรี (musical intelligence)
5. ด้านการเคลื่อนไหว (kinesthetic intelligence)
6. การรู้จักเข้าใจตนเอง (intrapersonal intelligence)
7. ความสัมพันธ์กับผู้อื่น (interpersonal intelligence)

ความฉลาดหรือความสามารถในข้อ 1 – 5 นั้นเป็นความฉลาดด้านความคิดและในข้อที่ 6 – 7 เป็นความฉลาดทางด้านอารมณ์ ซึ่งทั้ง 7 ข้อมีความสำคัญ ผู้ปกครองควรส่งเสริมพัฒนาในทุกด้านด้วยความเข้าใจ บวกกับความรักและห่วงใยที่แสดงออกเป็นการกระทำ รวมทั้งต้องใช้ความรู้ทางด้านจิตวิทยา เช่น การอดทน ต่อลูกไม่ใช้ท่อนอด การไม่แสดงอาการก้าวร้าวแก่ลูกแต่สอนด้วยเหตุและผล จะทำให้บุตรหลานได้รับการเสริมสร้างให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพต่อไปได้

ในความฉลาดหรือความสามารถทั้ง 7 ด้านนี้ ในสังคมมนุษย์โดยเฉพาะในปัจจุบันเด็กจะได้ รับการเรียนรู้และการเสริมสร้างอย่างเต็มที่จากสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์อยู่แล้ว แต่ความฉลาดหรือความสามารถด้านที่ 4 คือดนตรีเป็น ทักษะเฉพาะด้านที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรเสริมสร้างพัฒนาการด้านนี้ตั้งแต่วัยเด็ก

แล้วความฉลาดและความสามารถทางด้านดนตรีมีความสำคัญอย่างไร ?

ความฉลาดและความสามารถทางด้านดนตรีเป็นหนึ่งในความฉลาดของมนุษย์ จัดอยู่ในกลุ่มความฉลาดทางความคิด (cognitive intelligence) ซึ่งต้องอาศัยการปลูกฝังและสอนจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างพัฒนาการด้าน IQ แต่เนื่องจากดนตรีเป็นศาสตร์ที่เกิดขึ้นจากปรัชญา สาขาคณิตวิทยาซึ่งเป็นปรัชญาที่ว่าด้วยเรื่องของคุณค่า (สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์, 2542 : 2) ดนตรีเป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยเรื่องของความซาบซึ้ง ความซาบซึ้งในที่นี้หมายถึง ความไพเราะ ที่ใช้คำว่า “ซาบซึ้ง” ก็เพราะสามารถสร้างความพึงพอใจให้แก่จิตใจของมนุษย์ นั่นเอง โดยต้นกำเนิดของเสียงเพลงและเครื่องดนตรีส่วนหนึ่งเกิดจากบทสวดที่ใช้ในโบสถ์ (Church music) (ณรุทธ์ สุทธจิตต์, 2535 : 136) ซึ่งมนุษย์ใช้การเปล่งเสียงสวดจนกลายเป็นบทเพลงที่ร้องเพื่อกล่อมเกลาร่าเริงของตนเอง ทำให้เกิดความสุขและสร้างสุขภาพจิตที่ดี ดังนั้นดนตรีไม่เพียงแต่สร้าง IQ เท่านั้นแต่ยังสร้าง EQ เพื่อให้เกิดสมาธิและความสงบของจิตใจอีกด้วย การสร้างดนตรีในหัวใจ ควรเริ่มปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็กซึ่งเป็นวัยแห่งการเรียนรู้และการเพิ่มพูนทักษะ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

จะเริ่มต้นสร้างดนตรีในหัวใจให้แก่เจ้าตัวน้อยได้อย่างไรบ้าง ?

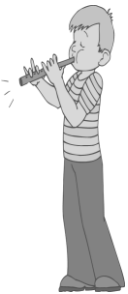
การสร้างดนตรีในหัวใจให้แก่เจ้าตัวน้อย อาจเริ่มต้นตั้งแต่ช่วงขวบปีแรกจนกระทั่งชั้นประถม ศึกษา ซึ่งตารางต่อไปนี้เป็น ตารางการเสริมสร้างทักษะและพัฒนาการทางดนตรี ทั้งด้าน IQ และ EQ ตามช่วงอายุ ของเด็ก และเพลงที่ใช้ประกอบ

ช่วงอายุ/ปี	ความฉลาดหรือความสามารถทางความคิด (IQ)	ความฉลาดหรือความสามารถทางอารมณ์ (EQ)	เ พ ล ง ประกอบ
1 - 2 ขวบ 	- เมื่อร้องหรือเปิดเพลงให้เด็กฟัง เด็กจะมีปฏิกิริยาต่อเสียงที่ได้ยิน เช่น ขยับมือและขาไปมา ใบหน้าจะนิ่งฟัง สมองและหูตอบสนองเสียง	- การหยุดนิ่งทำให้เกิดสมาธิและการขยับร่างกายโดยการเคลื่อนไหว ทำให้เด็กเพลิดเพลินเป็นการผ่อนคลายกล้ามเนื้อ	หากเปิดเพลงให้เด็กฟังสำหรับเด็กที่ไม่มีเสียงอีกทีก็ควรใช้โครม
ช่วง 3 ขวบตอนต้น 	- ในบางครั้งเมื่อเด็กจับสิ่งของจะเคาะให้เป็นจังหวะและเคลื่อนไหวร่างกายหากจับเด็กยืนขึ้น - เด็กจะมีพัฒนาการกล้ามเนื้อดีขึ้น - เมื่อเด็กได้ยินบทเพลง พ่อแม่หรือผู้ดูแลควรสอนให้เด็กตบมือตามจังหวะเพลงเมื่อเปิดบอย ๆ เด็กจะรู้ว่าต้องตบมือตามจังหวะเพลงโดยอัตโนมัติและขยับขาขึ้นลงตามจังหวะ - การเริ่มสอนท่าทางประกอบเพลง - ผู้ใหญ่ต้องทำให้ดูทุกครั้งจนเด็กจะทำได้เอง	- เด็กจะชอบการเคลื่อนไหว เพราะเด็กต้องการแสดงออก ผู้ใหญ่ควรชมเมื่อเขาทำได้ - เด็กจะเพลิดเพลินในการตบมือและจะหัวเราะชอบใจ เป็นการระบายความเครียดที่อาจเกิดจากการทานไม่อิ่มหรืออากาศร้อนหรือสิ่งที่ขัดใจ - ทำให้เด็กอารมณ์ดี	<u>เพลงที่เน้นจังหวะ</u> เช่น - รถไฟไม่ใช้รถเจ๊ก - จัปุดาขยับขานา
3 ขวบตอนปลาย - 4 ขวบ 	- มีพัฒนาการด้านภาษามากขึ้นรู้จักคำศัพท์และการแสดงออกทางภาษา การพูดและเล่นกับเพื่อน มากขึ้น - ผู้ใหญ่ควรร้องเพลงพร้อมสอนคำศัพท์ง่าย ๆ และสอนท่าทางประกอบเช่น เพลงช้างอาจสอนคำ	- เด็กจะมีสมาธิมากขึ้นและเล่นกับเพื่อนรอบข้าง - เด็กสามารถเรียนรู้คำศัพท์ง่าย ๆ และลักษณะท่าทางของสิ่งต่าง ๆ - ควรสอนให้เขารักและเห็นคุณค่าสิ่งรอบตัวและบุคคลรอบข้างโดย	เน้นเพลงที่มีท่าทางและสื่อความหมาย - A B C - ช้าง / หมู (ทำนองเดียวกัน) - แตงโมผลใหญ่ ๆ - แมงมุมลาย - น้ะ ฟัง ฟัง ฟัง /

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

	ว่าช่างและทำท่าตัวใหญ่ งวง งา หูตาและหางยาว เป็นต้น - ควรเพิ่มเติมด้วยการสอนให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ เช่น ช่างตัวใหญ่แต่ก็น่ารัก เป็นต้น	เลือกเพลงที่สร้างสรรค์เช่นต้นไม้สัตว์ ระเบียบวินัยเล็ก ๆ น้อย ๆ - สอนความเป็นเหตุและผลตามบทเพลง	นิ้วโป้งอยู่ไหน (ทำนองเดียวกัน)
5 ขวบ 	- หากเด็กที่ถูกฝึกด้านดนตรีมาตั้งแต่เล็ก ๆ เด็กจะตบมือได้จังหวะอย่างถูกต้อง - เป็นระยะที่เด็กอยู่ในโรงเรียนอนุบาลเด็กจะมีพัฒนาการด้านสังคมมากขึ้น - ครูจะมีบทบาทสอนด้านดนตรีตามหลักสูตรการศึกษา - พ่อแม่และที่บ้านควรถามเด็กว่าครูสอนเพลงอะไร ให้เด็กร้องให้ฟัง และพ่อแม่ก็ร้องและทำตาม - ในวัยนี้สามารถสอนเด็กให้ร้องเพลงให้ไพเราะโดยสอนเองหรือใช้สื่อ เช่น คาราโอเกะของเด็ก ๆ มาเปิดให้เด็กร้องตามและพ่อแม่ต้องคอยแนะนำให้ร้องไม่ให้เสียงเพี้ยน	- หากเด็กมีใจรักเสียงเพลงและการเล่นดนตรีตั้งแต่เด็ก ๆ เขาจะเป็นคนที่อารมณ์ดี ชอบความสุนทรีมากขึ้น - ครูควรเน้นบทเพลงที่มีเนื้อหาสาระที่สอนเด็ก - พ่อแม่ต้องเลือกเพลงให้เด็กฟัง ควรหลีกเลี่ยงเพลงของผู้ใหญ่เพราะเด็กจะโตเกินวัย หรือเพลงที่เศร้ารุนแรง สร้างความแตกแยก เพราะจะสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อเด็กโดยไม่รู้ตัว	- โ อ๋ ทะเลแสนงาม - รดตึก ตึก
ช่วง 6 – 9 ประถมต้น 	- เป็นช่วงเด็กประถมศึกษาจะเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการด้านความคิดมาก - อาจให้เด็กฝึกเล่นเครื่องดนตรีสักชิ้นเพื่อเสริมสร้างสมาธิและความอดทน มีความมานะและอยากประสบความสำเร็จ - เมื่อเด็กสามารถเล่นได้ก็เป็นการเพิ่มขีดความสามารถอีกด้านให้แก่	- ในครอบครัวควรจัดกิจกรรมร้องเพลงเพื่อให้เด็กผ่อนคลายและสร้างความเป็นกันเองในครอบครัวหรือพาเด็กไปชมการแสดงดนตรี - เด็กวัยนี้จะมีความเป็นเหตุเป็นผลอยากลองผิดลองถูก หากส่งเสริมด้านดนตรีเด็กจะเข้าใจหลักการดำเนินชีวิตมากขึ้น เช่น ต้องฝึกจึงจะได้ ก่อนจะเก่งต้องฝึกฝนและอดทน	- เพลงชาติ - ลอยกระทง - โรงเรียนของเราอยู่

A cartoon illustration of a young boy with light skin and blonde hair, wearing a grey long-sleeved shirt and dark pants. He is holding a violin and a bow, appearing to play. The illustration is simple and friendly, with a slight smile on his face.

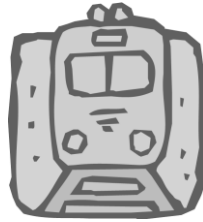
บทเพลงที่ใช้สอนเจ้าตัวน้อยอาจเป็นบทเพลงที่พ่อแม่หรือผู้เลี้ยงดูเด็กคุ้นเคย สามารถนำมาสอนเด็กได้ *การ*
สอนเด็กเล็ก พ่อแม่ผู้ปกครองควรร้องเพลงซ้ำ ๆ ให้เด็กฟังอาจจับมือเด็กเพื่อเคลื่อนไหวร่างกาย การนำ
ภาพหรือของเล่นที่เกี่ยวข้องกับเพลงให้เด็กได้เรียนรู้ *การสอนเด็กโต* ควรสอนเด็กร้องเพลงก่อนการทำ
กิจกรรม โดยร้องให้ฟังก่อน 1 รอบและร้องนำเด็ก 1 บรรทัดและให้เด็กร้องตามทีละบรรทัด ๆ จนจบเพลง เมื่อ
ร้องได้จึงจะอธิบายท่าประกอบและทำตาม ตัวอย่างเพลงสำหรับเด็กต่อไปนี้จะมีส่วนประกอบและ
การเรียนรู้สอดแทรกบทเพลง พ่อแม่หรือผู้ปกครองอาจสอดแทรกสิ่งต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อการเรียนรู้ที่
หลากหลาย เพลงสำหรับเด็กมีดังนี้

- ท่าประกอบ** สำหรับเด็กเล็ก อาจให้การตบมือหรือนำภาพรถหรือรถของเล่นมาประกอบ สำหรับเด็กโต เมื่อร้องเพลงได้ให้เด็กและคนในครอบครัวยืนต่อรถไฟกันโดยใช้มือจับบ่าคนข้างหน้าเมื่อร้องท่อน 1 ให้กระโดดไปข้างหน้าตรงคำว่า **ไฟ , เจ็ก , เหล็ก ฉีกฉีกฉีกฉีก** (กระโดดทุกคำ) และในท่อน 2 ให้กระโดดไปข้างหลัง ตรงคำว่า **เจ็ก , ไฟ , ไม้ กุบกับคุบกับ** (กระโดดทุกคำ) กระโดดคำที่เน้นดำและเอียง สามารถนำมาใช้เป็น กิจกรรมกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 8 – 10 คน ต่อเป็นขบวนรถไฟ เพื่อเริ่มแข่งขัน รถไฟขบวนไหนถึงเส้นชัยก่อนขบวนนั้นเป็นผู้ชนะ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

การเรียนรู้สอดแทรกบทเพลง สอนเรื่องการคมนาคมมี 3 ทางได้แก่ ทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ แต่ละทางมีอะไรบ้างมีประโยชน์อย่างไร เป็นต้น

2. จับปูดำ สอนการฝึกกล้ามเนื้อและแขน

เนื้อเพลง

จับปูดำ

ขยำปูนา

จับปูม้า

คว่ำปูทะเล

สนุกจริงเอ๋ย ก็เล่นนอนเปล สะอึสะเห่นอนเปลหลับไป

ท่าประกอบ สำหรับเด็กเล็ก อาจให้เด็กขยำมือเล่นในเนื้อเพลง “จับ ขย่” คำว่า “คว่ำ” อาจจับตัวเด็กอุ้มขึ้นมา หรืออาจร้องกล่อมตอนเด็กนอนให้ขยำมือบนที่นอน ตรงคำว่า “สะอึสะเห่นอนเปลหลับไป” ก็พนมมือและแนบไว้ข้างแก้ม (ท่านอน) แล้วบอกให้เด็กนอนหลับ สำหรับเด็กโต สอนให้เด็กร้องเพลงเมื่อร้องได้แล้วทำท่าประกอบดังนี้

จับ , ขย่ำ

: ทำขยำมือไปด้านซ้ายแล้วย้ายมาด้านขวาสลับกัน

คว่ำ

: ก็ให้เด็กคว่ำลงตรงด้านหน้า

สนุกจริงเอ๋ย

: ก็ตบมือ

ก็เล่นนอนเปล สะอึสะเห่น : เอามือประสานกันและแกว่งไปมาระดับท้อง

นอนเปลหลับไป

: ทำท่าหลับไปพร้อมทำเสียงกรนให้เด็กสนุกสนานด้วย

การเรียนรู้สอดแทรกบทเพลง สอนเรื่องปูเป็นสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ อาศัยอยู่ที่ใดบ้าง ลักษณะของปู (อาจต้องมีภาพประกอบหรือวาดให้เด็กดู) มีกี่ขา การระวังปูหนีมือ เป็นต้น

3. กาเอ๋ยกา (ทำนองคล้ายการท่องกลอน) สอนเรื่องการทรงตัวและจังหวะ

เนื้อเพลง

กาเอ๋ยกา บินมาไวไว มาเกาะต้นโพธิ์ โผไปต้นไทร

ท่าประกอบ สำหรับเด็กเล็ก อาจสอนท่านกบินและมีภาพสีสวยงามประกอบ สำหรับเด็กโต ทำเตรียมให้เด็กทำท่ากางปีกนกขาขึ้น 1 ข้าง (ยืนกระต่ายขาเดียว)

กาเอ๋ยกา บินมาไวไว

: กระพือปีกนกขาขึ้นลง

มาเกาะต้นโพธิ์

: ให้เด็กกระโดด 1 ครั้งไปข้างซ้าย

โผมาต้นไทร

: ก็กระโดด 1 ครั้งไปด้านขวา

หากขาที่ยกกลับถึงพื้นคนนั้นก็แพ้ไปก่อนจนเหลือคนสุดท้ายเป็นผู้ชนะ

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

การเรียนรู้สอดแทรกบทเพลง สอนเรื่องสัตว์ ประเภตสัตว์ปีก แหล่งที่อยู่อาศัย ลักษณะของ
กา เป็นต้น

4. นิ้วโป้งอยู่ไหน สอนเรื่องนิ้วทั้ง 5 และการสวัสดีที่สวยงาม

เนื้อเพลง นิ้วโป้งอยู่ไหน นิ้วโป้งอยู่ไหน อยู่นี้จะอยู่นี้จะ

สุขสบายดีหรือไร สุขสบายดีหรือไร ไปก่อนนะ สวัสดี

(เปลี่ยนเป็น นิ้วชี้ , นิ้วกลาง , นิ้วนางและนิ้วก้อย) จนทำสวัสดี

ทำประกอบ สำหรับเด็กเล็ก พ่อแม่ต้องทำให้ดูและช่วยจับนิ้วเขาออกตามเพลงทีละนิ้วจนครบ 5 นิ้วและสอนการสวัสดี เด็กอาจทำไม่ค่อยได้เพราะกล้ามเนื้อเล็กยังไม่แข็งแรง สำหรับเด็กโตพ่อแม่สอนร้องไปพร้อมกับทำประกอบได้เลย

นิ้วโป้งอยู่ไหน (2) : ให้อยกแขนขึ้นระดับอกและกำมือไว้ก่อนและหมุนข้อ

มือไปมาตามจังหวะเพลง

อยู่นี้จะ อยู่นี้จะ : ให้อยกนิ้วโป้งขึ้นแล้วมากระดิกขึ้นลง

สุขสบายดีหรือไร (2) : ให้นำมือของพ่อแม่เข้าไปใกล้ ๆ นิ้วโป้งของเด็ก

พร้อมกระดิกขึ้นลงและร้องเพลงเป็นเหมือนการ

ทักทายกัน

ไปก่อนนะ สวัสดี : โนม้นิ้วลงมาด้านหน้าเป็นเหมือนการสวัสดี

ทำท่าแบบนี้ทุกนิ้วจนกระทั่งถึงนิ้วก้อย

การเรียนรู้สอดแทรกบทเพลง สอนเรื่องนิ้วเป็นอวัยวะส่วนหนึ่งของร่างกาย พ่อแม่อาจสอนประโยชน์ของนิ้วทั้ง 5 นิ้วทุกนิ้วสำหรับ และการระมัดระวังไม่เล่นของมีคม การสอนเรื่องให้เด็กสวัสดีอย่างสวยงามตามแบบไทย เป็นต้น

6. แนะฟังฟ้าลั่น (ทำนองเพลงนิ้วก้อยอยู่ไหน) สอนเรื่องจังหวะ ประสาทการได้ยิน การสื่อ
ความหมายตามท่าทางต่าง ๆ

เนื้อเพลง แนะฟังฟ้าลั่น แนะฟังฟ้าลั่น ได้ยินไหม ได้ยินไหม

เสียงฝนตกดังเปาะแปะ เสียงฝนตกดังเปาะแปะ

เราเปียกปอน เราเปียกปอน

ทำประกอบ สำหรับเด็กเล็ก จับมือเด็กทำท่าประกอบ สำหรับเด็กโต สอนให้ร้องเพลงก่อนแล้วสอนเด็กทำท่าประกอบดังนี้

แนะฟังฟ้าลั่น (2) : ตบมือทุกคำที่ร้อง แนะ ฟัง ฟ้า และคำว่าลั่นตบมือ

ดังกว่าปกติเหมือนเสียงฟ้าลั่น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

ไต้ยีนไหม (2) : เทียวแรกใช้มือขวาป้องหูขวาและร้องเพลงเบาพร้อม
ผกหัวไปข้างขวาตามคำร้อง เทียวที่สองใช้มือซ้าย
ป้องหู ซ้ายและทำแบบเดียวกัน

เสียงฝนตกดังเปาะแปะ(2) : ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลางของมือขวาตีที่ฝ่ามือซ้ายตาม
จังหวะของคำร้อง

เราเปี้ยกปอน (2) : เอามือทั้งสองข้างจับที่ไหล่ทำท่าหนาว และบิดตัวไป
มาด้านซ้ายและขวาตามจังหวะเพลง

การเรียนรู้สวดแทรกบทเพลง สอนเรื่องฤดูกาลในประเทศไทยมี 3 ฤดู ได้แก่ ฤดูหนาว
ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ , ฤดูร้อน ในช่วงเดือนมีนาคม - มิถุนายน ฤดูฝน ในช่วงเดือน
กรกฎาคม – ตุลาคม แต่ละฤดูจะมีลักษณะอย่างไร และต้องปฏิบัติตัวอย่างไร เป็นต้น

7. แต่งโมผลใหญ่ ๆ สอนเรื่องผลไม้ในประเทศไทย ขนาดของสิ่งต่าง ๆ

เนื้อเพลง แต่งโม ผลใหญ่ ๆ เกิดขึ้นได้จากเม็ดแตงเม็ดเล็ก

จำไว้นะพวกเด็ก ๆ เม็ดแตงเม็ดเล็กกลายเป็นแตงผลใหญ่

ท่าประกอบ สำหรับเด็กเล็ก จับมือเด็กทำท่าประกอบ สำหรับเด็กโต สอนให้ร้องเพลงก่อน
แล้วสอนเด็กทำท่าประกอบดังนี้

แต่งโมผลใหญ่ ๆ : วาดรูปวงกลมขนาดเท่าผลแตงโมจริงบน
อากาศให้อยู่ระดับอก

เกิดขึ้นได้จากเม็ดแตงเม็ดเล็ก : ยกมือขวาขึ้นมาให้ปลายนิ้วโป้งแตะที่ปลาย

นิ้วก้อยข้างเดียวกัน ทำขนาดเล็กนิดเดียว

จำไว้นะพวกเด็ก ๆ : ให้นิ้วชี้ ซี่ไปด้านห้วยกมือขึ้น – ลงเล็กน้อย
ตามจังหวะเพลง ทำท่าสอน

เม็ดแตงเม็ดเล็กกลายเป็นแตงผลใหญ่ : ทำท่าแตงเม็ดเล็กและต่อด้วยท่าทำ

แตงผลใหญ่

การเรียนรู้สวดแทรกบทเพลง สอนเรื่องแตงโมเป็นผลไม้ในประเทศไทย มีลักษณะเป็น
อย่างไร การเพาะปลูก (ตามเนื้อหา) เป็นต้น

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิต

8. เพลงรถตุ๊กตุ๊กบรรทุกถ่าน สอนเรื่องจังหวะ

เนื้อเพลง รถตุ๊กตุ๊ก บรรทุกถ่าน รถขึ้นสะพานลงสะพานมันชักกระตุก

กระตุ๊ก กระตุก กระตุกกระตุกกระตุก

ทำประกอบ สำหรับเด็กเล็ก ร้องให้เด็กฟังและทำท่าประกอบอย่างง่าย ๆ

สำหรับเด็กโต สอนให้ร้องเพลงก่อนแล้วสอนเด็กทำท่าประกอบดังนี้

ท่าเตรียม : ให้เด็กยืนต่อแถวตอนลึก แถวละ 5 – 6 คน คนแรกทำท่าจับ

พวงมาลัยรถ คนต่อไปจับบ่าเพื่อน จับต่อ ๆ กันไป

รถตุ๊กตุ๊ก บรรทุกถ่าน : คนแรกทำท่าขับรถโดยส่ายมือขึ้นลงเหมือนขับรถ

รถขึ้นสะพาน : กระโดดทั้งแถวไปทางซ้ายตรงคำว่า “สะพาน”

ลงสะพานมันชักกระตุก : กระโดดทั้งแถวไปทางขวาตรงคำว่า “กระตุก”

กระตุ๊ก กระตุก กระตุกกระตุกกระตุก : กระโดดไปข้างหน้าในคำว่าที่เป็นตัว **คำเอียง**

(ในการอธิบาย ให้อธิบายตามคำและความหมายที่ผู้สอนเข้าใจ)

การเรียนรู้สอดแทรกบทเพลง อาจใช้สอนต่อจากเพลงรถไฟไม่ใช้รถเจ๊ก เรื่องการคมนาคม
ลักษณะของรถตุ๊กตุ๊ก (อาจต้องมีภาพประกอบ) การปฏิบัติตนเมื่อขึ้นรถตุ๊กตุ๊ก เป็นต้น

“ดนตรี” เป็นภาษาทางอารมณ์ที่จะเสริมสร้างพัฒนาการด้านความคิดและกล่อมเกลาด้านจิตใจและ
อารมณ์ของเจ้าตัวน้อย คนที่คุณรักตั้งแก้วตาดวงใจให้อารมณ์ดี มีสมาธิ มีความอดทนอดกลั้น และรู้จักที่จะ
ควบคุมอารมณ์ของตนเอง ผ่านระยะเวลาที่ท่านเองได้ถักร้อยสายใยแห่งสายเสียงสำเนียงเพราะ เพื่อเติมเต็ม
พัฒนาการทุกด้านของคนที่คุณรัก แถมยังเป็นพื้นฐานสำคัญ ที่จะไม่มีใครกล่าวในใจได้ว่า “คนนี่ร้องเพลงฟัง
ไม่ได้ เพี้ยนตลอด” เชื่อว่าการเริ่มลงทุนทั้งร่างกายและแรงใจตั้งแต่บุตรหลานของคุณยังเป็นเจ้าตัวน้อย จะ
เป็นกำไรชีวิตอย่างมหาศาลเมื่อลูกคุณเติบโตใหญ่ในสังคม

วารสารวิชาการ

มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์

เอกสารอ้างอิง

Gardner h. (1993). **Multiple Intelligences : The Theory in Practice.**

New York : Basic Books.

ณรุทธิ์ สุทธิจิตต์. (2535). **สังคตินิยม ความซาบซึ้งในดนตรีตะวันตก.**

กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์. (2542). **สุนทรียภาพของชีวิต.อุดรดิตถ์ : สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์**

อุมาพร ตรังคสมบัติ ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง. (2544). **สร้าง E.Q. ให้ลูกคุณ.**

กรุงเทพฯ : ชนิตการพิมพ์.